

Koekelberg

Kabinet van de Schepen
Dirk Lagast

Geen geknoei aan het inschrijvingsrecht in het Gelijke Onderwijskansen- decreet !

Koekelberg, 20 juni 2003

Terwijl het Vlaamse Gewest kampt met voortdurende dalingen van het leerlingenaantal, zit het Nederlandstalig Onderwijs in Brussel in de lift. Begin de jaren negentig was dat anders... Armoede troef, de toekomst van het Nederlandstalig onderwijs hing aan een zijden draadje. Dank zij een kwalitatief hoogstaand aanbod, een goed beleid met kwaliteitsondersteunende maatregelen mag de kleine Nederlandstalige Brusselse gemeenschap best trots zijn op dat goed onderwijs.

Toch kunnen sommigen het niet laten om een klaagzang te heffen. Het gaat zogezegd niet goed. En de schuld daarvoor ligt in het Gelijke Onderwijskansen decreet van de Vlaamse Gemeenschap. M.a.w. het Gelijke Onderwijskansendecreet zou de 'gelijke kansen' beperken van de Nederlandstaligen in Brussel. De boosdoener bij uitstek zou het inschrijvingsrecht van de leerlingen zijn.

Die klagers winnen blijkbaar aan belang. Zelfs de minister verklaart in het Vlaams Parlement dat er apart decreet voor Brussel mag komen. Dit mag in geen geval gebeuren: er mag niet worden afgestapt van de principes van het GOK-decreet !

Het is hoog tijd dat er ook een andere stem gehoord wordt. Het hier volgende standpunt werd uitgebreid besproken in de participatieraad van gemeentelijke basisschool 'de kadeekes' in Koekelberg.

Uiteraard kan het niet dat kinderen die thuis Nederlands spreken geen plaats meer zouden krijgen in een Nederlandstalige school. **Alle kinderen hebben immers recht op onderwijs**, en precies in het Nederlandstalig onderwijs moeten alle kinderen – zowel diegenen die thuis Nederlands spreken, als diegenen die thuis een andere taal spreken – terecht kunnen. Net zoals het pragmatisch omgaan met de regelgeving, moet een dialoog met de ouders (zowel Nederlandstalige, taalgemengde als anderstalige ouders) een aanzet geven om, binnen het kader van het GOK-decreet, een adequate inschrijvingspolitiek te voeren voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Immers, met het GOK-decreet wil de Vlaamse overheid tegemoet komen aan de verzuchtingen van **iedere** ouder: het kind zoveel mogelijk kansen bieden, opdat het zich ten volle kan ontplooiën en zijn/haar weg zoeken in het leven. Hiervoor bevat het decreet drie belangrijke krachtlijnen:

1. Het **inschrijvingsrecht** in een school naar keuze;
2. Oprichting van Lokale overlegplatforms en een **Commissie inzake leerlingenrechten**, die o.m. waakt over dat inschrijvingsrecht;
3. Een geïntegreerd ondersteuningsaanbod.

Sommigen hebben blijkbaar een probleem met het inschrijvingsrecht voor de leerlingen. Nochtans zijn er dank zij het nieuwe GOK-decreet voor het eerst normen vastgelegd m.b.t. het inschrijven van leerlingen in een school. Voorheen diende een **officiële** school altijd een leerling in te schrijven. Het **vrij** onderwijs kon steeds, naar eigen goeddunken, leerlingen weigeren.

Nu ligt dat anders: alle kinderen hebben een inschrijvingsrecht in het basis- en secundair onderwijs, op voorwaarde dat:

1. het kind aan de instapvoorwaarden voldoet (leeftijd, ...);
2. de ouders instemmen met het pedagogisch project en het schoolreglement.

De weigering van leerlingen ligt dan ook veel moeilijker: willekeur wordt tegengegaan.

Een weigering kan alleen wanneer de basisvoorwaarden niet vervuld zijn, wanneer de veiligheid in het gevaar komt (de normen hiervoor worden vooraf vastgelegd door het schoolbestuur) of wanneer een leerling definitief uitgesloten is (bijv. na een tuchtsanctie).

Om het Nederlandstalig karakter van de scholen te garanderen beschikt het GOK over een extra instrument: **de relatieve aanwezigheid van anderstaligen** in de scholen die onder het Lokaal OverlegPlatform (LOP) ressorteren.

Het Brussels LOP voor het basisonderwijs (waarvan schoolbesturen, ouderverenigingen, gemeenschapscentra, e.d. deel uitmaken) legde onlangs dit cijfer vast op 63,2% voor het schooljaar 2003-2004. D.w.z. dat Nederlandstalige scholen met een percentage van leerlingen met een thuistaal die **niet** het Nederlands is, dat **hoger is dan 73,2%**, vanaf 16 juni 2003 kunnen gebruik maken van de mogelijkheid tot doorverwijzing.

Het hoge cijfer van de relatieve aanwezigheid van anderstaligen (63,2%) in het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs toont duidelijk aan dat het succes ervan in hoofdzaak te danken is aan anderstaligen. M.a.w. het is het uithangbord bij uitstek voor de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Een Nederlandstalige Brusselse school 100% bevolkt met leerlingen van wie de thuistaal het Nederlands is, komt dan ook niet overeen met de Brusselse realiteit.

Er zijn zelfs 46 basisscholen met percentages leerlingen, met een thuistaal anders dan het Nederlands, tussen de 73,6% en de 100%. Als we dit provocatief zouden beschrijven, zouden we kunnen stellen dat dit ook betekent dat op een bepaald ogenblik ouders, wier thuistaal het Nederlands is, besloten hebben hun kinderen weg te trekken.

In de gemeentelijke basisschool 'de kadeekes' is dat zo: het maximaal aantal leerlingen is er door de gemeenteraad vastgelegd op 200. Tijdens het schooljaar 2002-2003 waren het er gemiddeld 184 leerlingen, onder wie hoofdzakelijk anderstaligen. Kinderen van Nederlandstalige ouders zijn er nochtans van harte welkom. En volgens de inspectie verdient de pedagogische aanpak een dikke pluim.

Dit is dan ook een warme oproep naar Nederlandstalige ouders toe: zorg dat er een minimaal aantal kinderen met thuistaal Nederlands in elke Nederlandstalige school zit. Iedereen is het er immers over eens dat een minimale aanwezigheid van Nederlandstaligen bevorderlijk is: zowel voor de anderstaligen om het Nederlands te leren, als voor de Nederlandstaligen om enkele woorden in een andere taal mee te pikken.

Schoolbesturen en directies zouden onderling afspraken kunnen maken hieromtrent. Op die manier worden sowieso plaatsen gegarandeerd voor kinderen, van wie de thuistaal het Nederlands is, in het Nederlandstalig onderwijs. Scholengemeenschappen – die al een tijdje bestaan in het secundair onderwijs, en vanaf het volgend schooljaar in het basisonderwijs – zijn een geschikt platform om, kleinschalig, dergelijk afspraken te maken.

De opgang van het Nederlandstalig onderwijs en de taalheterogene bevolking ervan is de uitdaging voor toekomst. Zij die denken in een taalhomogene omgeving terecht te komen leven op een andere planeet. Brussel is meertalig: dat is de realiteit. Daar moeten wij mee

omgaan. De Brusselse Nederlandstaligen hebben hiermee ervaring: laten we dat delen met de andere gemeenschappen in onze stad. Het onderwijs is hiervoor ons uithangbord.

Dank zij de verschillende initiatieven, zoals het Voorrangsbeleid Brussel, het Schoolopbouwwerk of het Taalvaartproject van de Vlaamse Gemeenschapscommissie levert ons onderwijs goed werk. Laten we dit zo houden en laten we dit verder verbeteren.

Een goed ondersteund en omkaderd onderwijskorps is de garantie om kwaliteit te leveren. Nascholing, omkadering en begeleiding van leerkrachten zijn onontbeerlijk hierin. Deze weg moet verder worden uitgebouwd.

Het GOK-decreet is een weg om concentratiescholen tegen te gaan: alleen op die manier kunnen we ervoor zorgen dat alle scholen aan de Brusselse realiteit beantwoorden. D.m.v. het Schoolopbouwwerk kan ervoor gezorgd worden dat ouders betrokken worden bij de werking en het leven in en om de school. Dit is een manier om zich te leren thuis voelen op school: voor alle ouders.

Een echt probleem in het Brusselse is de schoolinfrastructuur. De Vlaamse Gemeenschapscommissie levert al zeer grote inspanningen om de ergste noden te lenigen. De middelen zijn echter beperkt. De Vlaamse Gemeenschap roepen wij op om extra inspanningen te doen voor hun uitstalraam – dat het Nederlandstalig onderwijs toch is – in de Vlaamse hoofdstad.

Tenslotte is het onderwijs er voor ieder kind: ongeacht zijn afkomst. Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel dient dan ook open te staan voor **alle** kinderen.

Dirk Lagast,
sp.a-Schepen van
Nederlandstalig Onderwijs

Robert Delathouwer,
sp.a-Gemeenteraadslid,
Staatssecretaris